

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 501/2025-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ] zastúpeného Advokátskou kanceláriou ROMŽA s.r.o., Hrnčiarska 5, Košice, proti postupu Špecializovaného trestného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7Tp/29/25 a jeho uzneseníu z 3. júla 2025, ako aj proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1Tost-š/6/2025 a jeho uzneseníu z 10. júla 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkové okolnosti prípadu

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 9. septembra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na nedotknuteľnosť osoby a súkromia podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, základného práva na ochranu osobných údajov podľa čl. 22 ods. 1 a 2 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 2 ústavy a taktiež práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 dohovoru, práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru a napokon aj porušenia čl. 13 dohovoru postupom Špecializovaného trestného súdu (ďalej len „špecializovaný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7Tp/29/25 (ďalej len „napadnutý postup špecializovaného súdu“) a jeho uznesením z 3. júla 2025 (ďalej len „napadnuté uznesenie

špecializovaného súdu“), ako aj postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1Tost-š/6/2025 (ďalej len „napadnutý postup najvyššieho súdu“) a jeho uznesením z 10. júla 2025 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“). Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenia zrušiť a prikázať jeho prepustenie z väzby na slobodu.

2. Z ústavnej sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je trestne stíhaný pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, pre prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 a 3 písm. a) Trestného zákona spáchaného v jednočinnom súbehu s obzvlášť závažným zločinom všeobecného ohrozenia podľa § 284 ods. 1 písm. a) a ods. 3 písm. b) Trestného zákona a pre obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. a), ods. 3 písm. b) a ods. 4 písm. c) Trestného zákona a tiež pre prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 2 písm. a) Trestného zákona.

3. Napadnutým uznesením špecializovaného súdu bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku. Väzba začala u sťažovateľa plynúť 30. júna 2025 o 5.05 h.

4. Napadnutým uznesením najvyššieho súdu bola zamietnutá sťažnosť sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu špecializovaného súdu.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že v jeho veci neboli rešpektované materiálne a procesné podmienky na vydanie súhlasu s použitím informačno-technických prostriedkov, na základe ktorých mu bolo vznesené obvinenie. Ak by tieto požiadavky boli rešpektované, nebol by ani len obvineným, a teda by nemohla byť ani obmedzená jeho osobná sloboda. Príslušné žiadosti o vydanie súhlasu s použitím informačno-technických prostriedkov podľa sťažovateľa neobsahovali žiadne konkrétne skutočnosti a príslušným súdom vydané súhlasy odkázali iba na znenie príslušných zákonných ustanovení. Navyše, žiadosti o vydanie súhlasu s použitím informačno-technických prostriedkov podalo vecne nepríslušné Vojenské spravodajstvo.

6. Ďalej sťažovateľ pred ústavným súdom tvrdí, že mu pri rozhodovaní o väzbe nebolo umožnené nahliadnuť do vyšetrovacieho spisu a jeho utajovaných príloh, čím bola oslabená jeho možnosť namietat súhlasy s použitím informačno-technických prostriedkov.

7. Pokiaľ ide o samotné dôvody väzby, sťažovateľ uviedol, že v [REDAKOVANÉ] nemá trvalý pobyt, ale iba bankový účet na svoje podnikateľské aktivity, a teda riziko jeho úteku nie je zo strany všeobecných súdov dostatočným spôsobom preukázané. Ak v tejto súvislosti všeobecné súdy odkázali na hrozbu vysokého trestu, tak zo strany orgánov činných v trestnom konaní ide o účelovú nadkvalifikáciu skutkov prostredníctvom zločineckej skupiny, ktorá vôbec neexistovala a neexistuje. Vo vzťahu k tzv. kolúznej väzbe sťažovateľ uviedol, že zo spoluobvinených ho v podstate nikto ani len nepozná a vo vzťahu k spolupracujúcim obvineným je jeho prípadné kolúzne správanie z podstaty veci vylúčené. Samotná existencia potreby vypočutia svedkov podľa sťažovateľa ešte neznamená, že by sa mal snažiť na týchto svedkov akokoľvek vplývať. Napokon

k tzv. preventívnej väzbe sťažovateľ namieta, že druh, charakter, rozsah či závažnosť trestnej činnosti nemôžu byť dôvodom takejto väzby.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Predmetom ústavnej sťažnosti je namietané porušenie viacerých práv sťažovateľa podľa ústavy a dohovoru napadnutým uznesením špecializovaného súdu a jeho napadnutým postupom, ako aj napadnutým uznesením najvyššieho súdu a jeho napadnutým postupom v súvislosti s rozhodovaním o vzatí sťažovateľa do väzby.

9. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K namietanému porušeniu práv napadnutým postupom špecializovaného súdu a jeho napadnutým uznesením:

10. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

11. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (IV. ÚS 115/07, I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

12. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že sťažovateľ mal možnosť podať proti napadnutému uzneseniu špecializovaného súdu a jeho napadnutému postupu sťažnosť najvyššiemu súdu, pričom túto možnosť sťažovateľ aj využil a posúdenie jeho námietok tak bolo v právomoci najvyššieho súdu ako súdu sťažnostného.

13. Na prerokovanie tejto časti ústavnej sťažnosti tak nemá ústavný súd danú právomoc, a preto ju bolo potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu práv napadnutým postupom najvyššieho súdu a jeho napadnutým uznesením:

14. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že väzba je najzávažnejším zásahom do osobnej slobody a do práv obvineného. Keďže ide o najzávažnejší zásah, vyžaduje po celý čas súdnu kontrolu jej ústavnosti a zákonnosti (m. m. III. ÚS 26/01). Je výsostným právom, ale aj povinnosťou všeobecného súdu skúmať všetky okolnosti spôsobilé vyvrátiť alebo potvrdiť existenciu skutočného verejného záujmu odôvodňujúceho so zreteľom na prezumpciu nevinu výnimku z pravidla rešpektovania osobnej slobody a uviesť ich v rozhodnutiach o väzbe (I. ÚS 187/09, rozsudok vo veci Toth proti Rakúsku z 12. 12. 1991, sťažnosť č. 11894/85, bod 67).

15. Každé pozbavenie osobnej slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený osobnej slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (I. ÚS 165/02, I. ÚS 177/03, I. ÚS 115/07). Z čl. 17 ods. 2 ústavy vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho trvania väzby. Zákonnosť väzby je zároveň determinovaná aj skutkovými okolnosťami, ktoré by svojou podstatou mali dať *ratio decidendi* (nosné dôvody) na uplatnenie vhodného zákonného ustanovenia (III. ÚS 271/07, I. ÚS 58/2017).

16. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ďalej vyplýva, že súd rozhodujúci o pozbavení slobody nemusí odpovedať na každý argument osoby pozbavenej slobody. Tento súd však nesmie ignorovať konkrétne skutočnosti namietané touto osobou, ktoré by mohli spochybniť existenciu podmienok „zákonnosti“ pozbavenia osobnej slobody (pozri rozsudok vo veci Ilijkov proti Bulharsku z 26. 7. 2001, sťažnosť č. 33977/96, bod 94). Každé pozbavenie osobnej slobody totiž musí sledovať účel ochrany jednotlivca pred svojvôľou (pozri rozsudok Veľkej komory vo veci S., V. a A. proti Dánsku z 22. 10. 2018, sťažnosti č. 35553/12, č. 36678/12 a č. 36711/12, bod 74).

17. Ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ síce proti napadnutému uzneseniu špecializovaného súdu a jeho napadnutému postupu sťažnosť podal, písomne ju však neodôvodnil (str. 30 napadnutého uznesenia najvyššieho súdu). Sťažovateľ tak síce formálne vyčerpal opravný prostriedok vo forme sťažnosti podľa § 185 a nasl. Trestného poriadku, takéto podanie sťažnosti najvyššiemu súdu však nemožno s ohľadom na judikatúru a prax ústavného súdu považovať za materiálne vyčerpanie daného opravného prostriedku.

18. Ústavný súd stabilne judikuje, že subsidiarita ústavnej sťažnosti má dimenziu formálnu i materiálnu. Formálna dimenzia znamená, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti musí „formálne“ podať všetky prostriedky na ochranu práv, ktorými disponuje, a materiálnou subsidiaritou je myslené to, že tieto prostriedky odôvodní spôsobom, ktorý všeobecnému súdu umožní ústavnoprávny prieskum. Inak povedané, prípustnou je ústavná sťažnosť nielen vtedy, ak sťažovateľ podal opravný prostriedok, ale tiež (a najmä), ak konanie pred všeobecnými súdmi už skončilo, a preto jeho výsledok môže byť preskúmaný ústavným súdom, a to výhradne z hľadiska ochrany ústavou zaručených základných práv a slobôd, ktoré neboli rešpektované ostatnými orgánmi verejnej moci. Pokiaľ právny predpis ustanovuje, že v určitej procesnej situácii

je príslušný na rozhodovanie o právach a slobodách jednotlivca konkrétny orgán verejnej moci, bolo by zásahom do jeho právomoci a porušením princípu del'by moci (čl. 2 ods. 2 ústavy), pokiaľ by iný orgán o týchto právach rozhodoval bez toho, aby bola daná možnosť príslušnému orgánu na realizáciu jeho právomoci. Obidve tieto hľadiská preto treba reflektovať pri interpretácii a aplikácii jednotlivých inštitútov zákona o ústavnom súde, v danom prípade pre posúdenie prípustnosti ústavnej sťažnosti a príslušnosti ústavného súdu na jej prijatie na ďalšie konanie (IV. ÚS 68/2020, II. ÚS 559/2021, II. ÚS 514/2022, II. ÚS 156/2023, II. ÚS 26/2024, II. ÚS 80/2024).

19. Na uvedených záveroch k posúdeniu prípustnosti ústavnej sťažnosti nič nemení ani povinnosť tzv. oficiálneho prieskumu sťažnostného súdu v zmysle § 192 ods. 1 Trestného poriadku, keďže prípustnosť ústavnej sťažnosti je posudzovaná na základe ústavy a zákona o ústavnom súde. Neuplatnenie uplatniteľnej námietky (vrátane tej, ktorá podlieha aj oficiálnemu prieskumu) spôsobom, na ktorý by všeobecný súd alebo iný orgán musel reagovať s možnosťou relevantnej korekcie, a oproti tomu jej uplatnenie až ako námietky v ústavnej sťažnosti, je totiž procesne diskvalifikačné s konzekvenciou legálne definovanou tak, že ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietne pre jej neprípustnosť podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (IV. ÚS 588/2023, publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 90/2023, tiež IV. ÚS 323/2025).

20. Navyše, ústavný súd stabilne judikuje, že ak sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, ale nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc, resp. ústavnú sťažnosť odmietne ako neprípustnú (III. ÚS 135/03, III. ÚS 201/04, IV. ÚS 266/08, II. ÚS 462/2012, II. ÚS 173/2021, III. ÚS 22/2025, IV. ÚS 352/2025).

21. Pokiaľ ide o § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde, v zmysle ktorého ústavný súd neodmietne prijatie ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, ak sťažovateľ preukáže, že nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa, sťažovateľ na žiadne takéto dôvody hodné osobitného zreteľa nepoukázal.

22. Vzhľadom na uvedené ústavný súd túto časť ústavnej sťažnosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu neprípustnosti.

23. Nad rámec uvedeného v rovine *obiter dictum* ústavný súd dopĺňa, že najvyšší súd vo vzťahu k formálnym podmienkam väzby sťažovateľa preveril skutočnosť, či sťažovateľovi bolo vznesené obvinenie a či príslušný prokurátor podal návrh na jeho vzatie do väzby. Taktiež sa presvedčil, že sťažovateľ bol k návrhu na vzatie do väzby vypočutý v prítomnosti obhajcu a mal možnosť predniesť záverečné stanovisko k návrhu na jeho vzatie do väzby.

24. Vo vzťahu k materiálnym dôvodom väzby sťažovateľa najvyšší súd poukázal na to, že trestné stíhanie je vzhľadom na okolnosti danej veci vedené dôvodne a opodstatnene, a v podrobnostiach odkázal na napadnuté uznesenie špecializovaného súdu, v ktorom je relatívne podrobným spôsobom opísaná štruktúra údajnej zločineckej skupiny, jej údajné riadenie sťažovateľom, ako aj údajné spáchané skutky. Sťažovateľ je zo spáchania trestnej činnosti podľa najvyššieho súdu usvedčovaný nielen prepismi informačno-technických prostriedkov, ale aj výpoveďami iných obvinených,

predovšetkým ■■■ a ■■■. K väzobnému dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku (tzv. úteková väzba) najvyšší súd uviedol, že sťažovateľovi hrozí trest od 20 do 25 rokov alebo až doživotný trest odňatia slobody. Zo zaznamenatej konverzácie podľa najvyššieho súdu taktiež vyplynulo, že sťažovateľ má mať trvalý pobyt v ■■■ a má si tam viesť aj bankový účet, pričom pri výsluchu pred sudcom sám uviedol, že do ■■■ cestuje pravidelne. Vo vzťahu k väzobnému dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku (tzv. kolúzna väzba) najvyšší súd odkázal na postavenie sťažovateľa ako riadiaceho člena skupiny, ktorej činnosť spočívala vo vytváraní a udržiavaní vplyvu prostredníctvom korupcie, získavania interných informácií z trestných konaní a manipulácie s verejnou mocou na účel dosiahnutia osobného alebo skupinového prospechu. K väzobnému dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (tzv. pokračovacia väzba) najvyšší súd v plnej miere odkázal na závery špecializovaného súdu (ktorý okrem iného uviedol, že v rámci stíhanej trestnej činnosti nešlo len o jednorazové útoky na spolu nesúvisiace objekty, ale o systematickú a opakovanú činnosť smerujúcu k vplyvu na konkrétnych poškodených, pričom malo dôjsť aj k „pomoci“ od príslušníkov Policajného zboru), pričom sám zdôraznil, že trestná činnosť mala mať dlhodobý, organizovaný a opakovaný charakter, bola páchaná systematicky a za účasti viacerých osôb. Navyše, aktivity skupiny sa mali stupňovať a mali byť spáchané s cieľom získania finančného zisku.

25. Z už uvedeného sa ústavný súd presvedčil, že najvyšší súd v rozsahu § 192 ods. 1 Trestného poriadku a s ohľadom na neodôvodnenie sťažnosti proti napadnutému uzneseniu a postupu špecializovaného súdu dostatočným spôsobom preveril existenciu formálnych a materiálnych podmienok väzby sťažovateľa.

26. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo svoje opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. septembra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu